

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VII-A PENTRU CAUZE PRIVIND CONFLICTE DE MUNCĂ
ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de (...)
Completul de judecată compus din:

Președinte: (...)

Judecător: (...)

Judecător: (...)

Grefier:

Pe rol, soluționarea recursurilor formulate de recurentul-reclamant (...) și recurenta-pârâtă (...) împotriva sentinței civile nr.(...) din data de(...), pronunțată de Tribunalul (...) - Secția (...) în dosarul nr.(...), cauza având ca obiect „obligație de a face – plată drepturi salariale aferente perioadei (...)”.

La apelul nominal făcut în ședința publică nu au răspuns părțile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Grefierul de ședință expune referatul cauzei, în cadrul căruia învederează instanței obiectul cauzei, stadiul procesual, părțile și legalitatea îndeplinirii procedurii de citare.

Curtea constată că prezenta cauză a fost repusă pe rol în vederea discutării incidentului procedural al perimării, față de împrejurarea că hotărârea care a închis procedura falimentului, în considerarea căreia s-a suspendat judecata, s-a pronunțat la data de 18.06.2019, dată de la care a trecut mai mult de un an până la repunerea pe rol. În prezenta cauză însă se pune problema efectelor pe care instituirea și prelungirea stării de urgență le-au produs asupra cursului perimării. Așa încât pune în discuție și reține cauza în pronunțare asupra necesității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei chestiuni de drept cu privire la interpretarea art.63 alin. (12) teza I din Decretul nr.240 din 14 aprilie 2020, în sensul de a ști dacă se aplică și termenelor de primare în curs la data instituirii/prelungirii stării de urgență.

C U R T E A,

Asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție potrivit art.519 NCPC, constată următoarele:

Prin **cererea** înregistrată pe rolul Tribunalului (...) la data de (...) reclamantul (...) a chemat în judecată pe pârâta (...), pentru a fi obligată la plata salariilor pentru perioada (...), în sumă de (...) lei, la plata contravalorii contractului de prestări servicii în sumă de (...) lei, la plata cheltuielilor de înființare a societății (...), în valoare de (...) lei, la plata a șase salarii compensatorii în valoare de (...) lei și la plata sumei de (...) lei, reprezentând daune morale.

Prin **sentința civilă** nr.(...) din data de (...) pronunțată de Tribunalul (...) a fost admisă în parte acțiunea principală formulată de reclamantul (...) în contradictoriu cu pârâta (...), care a fost obligată la plata drepturilor salariale aferente perioadei (...), fiind respinse, ca neîntemeiate, celelalte cereri în pretenții, precum și cererea reconvențională formulată de pârâta – reclamantă (...) în contradictoriu cu reclamantul – pârât (...).

Prin aceeași sentință, a fost obligată pârâta - reclamanta la (...) lei cheltuieli de judecata către reclamantul – pârât.

Împotriva acestei sentințe au declarat recursuri, în termen legal și motivat, reclamantul (...) și pârâta (...), înregistrate pe rolul Curții de Apel (...) sub nr. (...).

Prin încheierea pronunțată la data de 11.11.2009, s-a dispus suspendarea soluționării recursurilor, în temeiul art.36 din Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței, măsura suspendării fiind menținută prin încheierea pronunțată la data de 21.06.2019.

Prin rezoluția din data de 03.03.2021, cauza a fost repusă pe rol, din oficiu, pentru discutarea incidentului procedural al perimării, constatându-se că hotărârea care a închis procedura falimentului debitoarei (...), s-a pronunțat la data de 18.06.2019, de la data încetării cauzei de suspendare scurgându-se mai mult de 1 an în care dosarul a stat în nelucrare.

La termenul din 09.04.2021, fixat în vederea discutării perimării, a apărut necesitatea de a discuta asupra efectelor pe care instituirea și prelungirea stării de urgență prin Decretele Președintelui României nr.195 din 16.03.2020 și nr.240 din 14.04.2020, le-au produs asupra termenelor de perimare în curs, respectiv de a ști dacă art.63 alin. (12) teza I din Decretul nr.240 din 14 aprilie 2020, se aplică și acestora, sau nu.

Constată în acest sens îndeplinite **cerințele de admisibilitate a sesizării**, conform art.519 din Noul Cod de procedură civilă, anume :

- cauza se află pe rolul unui complet al Curții de Apel care judecă în ultimă instanță;
- de dezlegarea chestiunii de drept privitoare la interpretarea și întinderea aplicabilității acestui text depinde soluționarea excepției de perimare pentru care cauza în recurs a fost repusă pe rol;

- problema de drept este recent ivită pe rolul instanțelor, în legătură cu soarta termenelor de perimare în curs la data instituirii stării de urgență, până la încheierea acesteia, nefăcând obiectul dezlegării printr-o altă hotărâre obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

- sesizarea instanței supreme se impune pentru a unifica practica și a preveni soluțiile divergente ale instanțelor într-o problemă de drept de actualitate și interes general, putându-se presupune că la data instituirii stării de urgență existau astfel de cauze în curs de perimare la marea majoritate, dacă nu chiar la toate instanțele din țară.

Se menționează ca **jurisprudența relevantă la nivelul secției**, încheierea din ședința publică din data de 22 iulie 2020, pronunțată în dosarul nr.1261/63/2019, decizia civilă nr.4611 din 27.11.2020 pronunțată în dosarul nr.29771/3/2018, decizia civilă nr.1102 din 01.03.2021 pronunțată în dosarul 6123/2/2019, decizia civilă nr.12 din 05.03.2021 pronunțată în dosarul nr. 20777/3/2019 (cu opinie separată),

În primele trei cazuri s-a considerat că termenul de perimare se calculează prin excluderea duratei stării de urgență, despre care s-a arătat că a produs efectul suspendării termenului, reluat după încetarea situației excepționale, considerând și durata scursă anterior:

„Termenul de perimare, calculat potrivit art. 181 alin 1 pct. 3 c. pr. civ., și care s-ar fi împlinit la 10.06.2020 a fost însă suspendat în temeiul art. 418 alin 3 c. pr. civ. pe toată durata stării de urgență, instituite prin Decretul nr. 195/2020, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 212 din 16 martie 2020 și prelungite prin Decretul nr. 240/14.04.2020, partea fiind împiedicată de a stărui în judecată din cauza unor motive temeinic justificate.

Chiar dacă în decretele de instituire, respectiv prelungire a stării de urgență, legiuitorul nu a reglementat situația termenului de perimare, care față de natura sa mixtă, de sancțiune procedurală și prezumție de desistare a părților de judecată nu poate fi asimilat prescripțiilor sau decăderilor, suspendarea de drept a judecării, potrivit art. 42 alin. 6 din Decretul nr. 195/16.03.2020 și art. 63 alin 11 din Decretul nr. 240/14.04.2020, dispusă ca măsură excepțională, determinată de manifestarea unei pandemii constituie, în mod cert, un motiv temeinic justificat ce le-a împiedicat pe părți (chiar dacă nu în mod absolut) să stăruiască în judecată.

Prin urmare, reținând că termenul perimării a fost suspendat 60 de zile, în baza dispozițiilor codului de procedură civilă, pe durata stării de urgență [...]” (încheierea din data de 22.07.2020 în dosarul nr.1261/63/2019),

„Având în vedere că, distinct de suspendarea de plin drept intervenită pe durata stării de urgență instituită prin Decretele nr.195/2020 și 240/2020 ale Președintelui României, prezenta cauză a rămas în nelucrare în intervalul de timp prevăzut de lege [...]” (decizia nr.1102 din 01.03.2021 în dosarul nr.6123/2/2019),

„Având în vedere că de la data suspendării procesului, prin încheierea de şedinţă din (...) şi până la data repunerii pe rol, s-a împlinit şi depăşit termenul de 6 luni (calculat prin excluderea duratei suspendării termenului de perimare pe durata stării de urgenţă, în intervalul 16 martie-15 mai 2020, conform art.41 din Decretul nr.195/2020), în care dosarul a stat în nelucrare [...]” (decizia nr.4611 din 27.11.2020 în dosarul nr.29771/3/2018).

În cel de-al patrulea caz, decizia nr.12 din 05.03.2021 s-a pronunţat în dosarul nr.20777/3/2019, **cu majoritate**, observându-se că *”Decretul nr.240/2020 a adus clarificări sub aspectul diferitelor termene procedurale ce pot fi incidente în cursul desfăşurării procedurii civile, distingând – totodată – în funcţie de natura acestora şi măsura aplicabilă, şi anume suspendarea ori întreruperea termenelor. În acest sens, s-a arătat, în opinie majoritară, că art.62 din Decretul nr.240/2020 limitează măsura suspendării la termenele de prescripţie extinctivă şi achizitivă, precum şi la termene de decădere de orice fel; or, termenul de perimare nu se încadrează în niciuna din categoriile amintite. Pe de altă parte, celelalte termene procedurale se întrerup, urmând a curge noi termene de aceeaşi durată de la data stării de urgenţă.”* În lipsa unei stipulări exprese referitoare la termenul de perimare, Curtea, cu majoritate, a apreciat că în cauză *”nu sunt aplicabile disp.art.62, ci ale art.63 alin.12 din Decretul nr.240/2020, care acoperă toate celelalte ipoteze privitoare la termenele procedurale. Aşa fiind, în cauza de faţă nu s-a împlinit termenul de perimare, începând să curgă unul nou, de aceeaşi durată, de la data încetării stării de urgenţă, astfel încât cererea de repunere pe rol a fost formulată în termen la data de (...)”*.

În **opinie separată**, s-a considerat că *”lipsa oricărei stipulaţii referitoare la termenul de perimare în decretele emise pe perioada stării de urgenţă, nu face să se presupună aplicabilitatea măsurii întreruperii la data instituirii acesteia. Dimpotrivă, consecinţa lipsei reglementării speciale este că nu s-a intervenit asupra termenelor de perimare care au început să curgă, lucru firesc dacă se are în vedere caracterul natural continuu al atitudinii de desistare manifestate prin lăsarea cauzei în nelucrare. De principiu, termenele procedurale legale peremptorii cum este şi termenul de perimare, curg continuu, nefiind susceptibile de întrerupere sau suspendare. E adevărat că legiuitorul a instituit excepţii de la această regulă, însă tocmai de aceea, derogările sunt de strictă şi limitativă interpretare. Or, cel puţin cât priveşte ”întreruperea”, aceasta nu poate opera decât prin actul de procedură săvârşit de partea care justifică un interes. În nicio situaţie, o altă persoană fizică sau juridică, de drept privat ori public, inclusiv legiuitorul, nu se poate substitui acesteia în aprecierea şi valorificarea interesului întreruperii termenului de perimare. Săvârşirea unui astfel de act procedural din oficiu sau în locul părţii interesate nu este permisă nu numai pentru că nu s-ar justifica interesul, care trebuie să fie personal, al celui care acţionează, ci şi pentru că manifestarea ar putea nu doar să favorizeze interesul uneia dintre părţi în detrimentul celeilalte aflate în procesul civil pe picior de egalitate, dar, în funcţie de interesul subiectiv al părţii pretins protejate, ar putea chiar să-i dăuneze - în posibilitatea de a urmări şi obţine stingerea procesului. Într-adevăr, termenul de perimare este prevăzut cu finalitatea stingerii procesului, iar nu pentru ca partea să-şi manifeste interesul de a-l întrerupe. Pe lângă că această repunere pe rol nu presupune altceva decât manifestarea voinţei contrare celei de lăsare în nelucrare, care nu are decât să fie înregistrată la instanţă - fapt neinterzis pe perioada stării de urgenţă -, ea este reglementată doar ca posibilitate, la latitudinea părţii, în cursul termenului, cu consecinţa întreruperii lui. Cu alte cuvinte, ceea ce legea reglementează imperativ este perimarea, prin împlinirea termenului în care pricina a stat în nelucrarea, şi nu timpul în care partea să-şi manifeste voinţa de a-l relua, care, pentru termenul în curs, are semnificaţia unui incident. Din această perspectivă, în speţă nu sunt aplicabile dispoziţiile art.63 (12) din Decretul nr.240/2020, care vorbesc, ca primă ipoteză, despre termenele prevăzute de lege pentru efectuarea actelor de procedură. Termenul de perimare nu este un astfel de termen, pentru efectuarea actului de procedură întreruptiv, ci, astfel cum s-a argumentat, este instituit în scopul contrar, care poate fi infirmat exclusiv printr-o manifestare de voinţă provenind de la partea care justifică un interes. În condiţiile în care numai partea poate îndeplini un act de procedură de natură să întrerupă termenul de perimare, iar aceasta este singura cauză de întrerupere în reglementarea expresă a art.417 Cod procedură civilă, este exclus ca legiuitorul să fi intervenit, indiferent de circumstanţe, pentru a întrerupe termenele de perimare începute la data ivirii acestora.*

Cel mult, în considerarea dificultății prezumate a părții interesate, pe perioada stării de urgență, de a-și înregistra la instanță voința de a relua judecarea procesului, și dat fiind că suspendarea termenului, iar nu întreruperea lui, poate opera și prin voința, respectiv în cazurile ("altele") prevăzute de lege, respectiv pentru motive temeinic justificate pentru care partea nu a stăruit în judecată, potrivit art.418 (1) și (3) Cod procedură civilă, se poate considera, și prin identitate de rațiune cu regimul aplicabil termenelor de prescripție și decădere, ca instituțiile cele mai apropiate perimării, că pe perioada stării de urgență, și acest termen a fost suspendat. Astfel, nu există niciun motiv pentru a acorda o protecție mai mare părții interesate în reluarea unei judecăți, sub riscul stingerii procesului, față de persoanele cărora li s-ar stinge sau prescrie înseși drepturile subiective. De asemenea, nu există niciun temei procedural și nicio rațiune în natura, conținutul și efectele termenului de perimare, pentru care timpul scurs de la rămânerea în nelucrare și până la instituirea stării de urgență, să fie șters, un nou termen de aceeași durată urmând a începe să curgă la data încetării situației excepționale (adică de la o dată aleatorie în raport cu momentul suspendării judecății, care în fapt și în drept este singura cauză a începerii curgerii unui astfel de termen). Rămânerea în nelucrare sancționată prin perimare este o stare de fapt care nu poate fi negată, și care nu este susceptibilă de repunerea părții "în termenul de perimare", fiind suficient că lipsa de stăruință s-a prelungit pe durata stării de urgență, fără a mai fi necesar ca ea să fie ștearsă pentru trecut și un nou termen de pasivitate să înceapă a curge după încetarea acesteia." În concluzie, "lipsa de reglementare a perimării în decretele de instituire și prelungire a stării de urgență, nu este consecința unei omisiuni neintenționate, ci a voinței de a păstra neatinsă reglementarea în vigoare a perimării, care, în art.418 (3) Cod procedură civilă, permite "suspendarea" pe timpul cât partea este împiedicată de a stăruia în judecată "din cauza unor motive temeinic justificate", declararea și prelungirea stării de urgență putând fi astfel de motive - cu condiția să fie invocate cu această semnificație, iar partea să acționeze în interiorul termenului care după încetarea situației îi mai rămâne față de cel scurs anterior."

Deși citate în scopul discutării perimării, **părțile** nu s-au prezentat în instanță pentru a-și putea exprima punctul de vedere cu privire la efectele stării de urgență asupra termenului de perimare.

De asemenea, în problema referitoare la soarta termenelor de perimare în curs la data instituirii stării de urgență, nu există **jurisprudență constituțională**.

În exprimarea punctului de vedere al instanței, se învederează mai întâi că divergența de interpretare s-a ivit și în interiorul completului de recurs de sesizare.

Astfel, opinia instanței de sesizare, ca opinie majoritară, se exprimă în sensul aplicabilității art.63 alin. (12) teza I din Decretul nr.240/14.04.2020, termenelor de perimare începute anterior declarării/prelungirii stării de urgență, cu consecința întreruperii lor și a începerii curgerii unui nou termen de perimare, de aceeași durată prevăzută de lege, după data încetării situației excepționale.

Se apreciază că textul supus interpretării : *"Termenele prevăzute de lege pentru efectuarea actelor de procedură sau pentru exercitarea plângerilor, contestațiilor și căilor de atac de orice fel în cauzele prevăzute la alin. (11), aflate în curs la data prelungirii stării de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență."*, acoperă toate ipotezele privitoare la termenele procedurale în afara celor care beneficiază de reglementare expresă (cum este cazul termenelor de exercitare a căilor de atac, prescripțiilor, uzucapiunilor, termenelor de decădere de orice fel, *altele decât cele prevăzute la art.63 alin.(12)*). (Pentru identitate de rațiune, se impune recunoașterea aceluiași tratament juridic termenelor de perimare în curs la data instituirii stării de urgență, neexistând niciun temei spre a distinge, din punct de vedere al efectelor pe care situația extraordinară le produce asupra termenelor de procedură "în curs", între momentul declarării, respectiv, prelungirii stării de urgență.)

Art. 62 din Decretul nr.240/2020 limitează măsura suspendării la termenele de prescripție extinctivă și achizitivă, precum și la termene de decădere de orice fel; or, termenul de perimare nu se încadrează în niciuna din categoriile amintite. Pe de altă parte, celelalte termene procedurale se întrerup, urmând a curge noi termene de aceeași durată de la data stării de urgență. În consecință, în lipsa unei stipulații exprese referitoare la termenul de perimare, care nu are natura juridică a unui termen de prescripție ori de decădere, instanța de sesizare apreciază majoritar, că incidența situației

de urgență asupra perimărilor începute anterior nu se manifestă în modalitatea suspendării, nefiind aplicabile dispozițiile art.62, ci ale art.63 alin.(12) din Decretul nr.240/2020, care acoperă toate celelalte termene procedurale.

În consecință, reținând atât admisibilitatea, cât și oportunitatea dezlegării problemei de drept enunțate, în temeiul art.519 și 520 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel București – secția a VII-a va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să-i dea soluționare de principiu.

În temeiul art.520 alin. (2), va dispune suspendarea judecării până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E:**

În temeiul art. 519 și art. 520 din Codul de procedură civilă:

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să dea o rezolvare de principiu următoarei probleme de drept:

Interpretarea dispozițiilor art.63 alin. (12) teza I din Decretul nr.240 din 14 aprilie 2020, în sensul de a ști dacă se aplică și termenelor de perimare în curs la data instituirii/prelungirii stării de urgență.

În baza art.520 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

Suspendă judecarea recursurilor formulate de recurentul-reclamant (...), cu domiciliul în (...) și recurenta-pârâtă (...), cu sediul în (...), împotriva sentinței civile nr.(...) din data de(...), pronunțată de Tribunalul (...), în dosarul nr.(...), până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată azi, 9 aprilie 2021, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei.

Președinte

Judecător

Judecător

Grefier

